

**Dayigə tɔnɔ kulɔ Pooli na
pɔpɔni o pa
TIMOTI tɪn
Dayigə tɔnɔ kulɔ Pooli na
pɔpɔni o pa Timoti tɪn na brɪ
dɪbam kulɔ tɪn mu tɪntɔ**

Timoti nu yɪ Zwifu mu o na kɪ o wɔ-dɪdɔba dɪ Zezi, o ko ma yɪ Greki tu. Pooli dɛɛn jeeri Timoti maɲa kalɔ o na maa ve Lisitri o tɔɔli Wɛ kwɛrɛ kam o brɪ nɔɔna tɪn mu (Tɪtɔɲa Tɔnɔ 16:1-3). Timoti laan ma tɔɲɪ dɪ Pooli o tɔɲɪ Wɛ tɪtɔɲa yam (Tɪtɔɲa Tɔnɔ 17:14 dɪ 18:5 dɪ 19:22).

Pooli nan pɔpɔni twaanɔ tɪle mu o pa Timoti. Twaanɔ tɪntɔ wɔni o kwe Wɛ kɔɲɔ kum yigɛ tiinɛ bam mu.

Dayigə tɔnɔ kulɔ o na pɔpɔni o pa Timoti tɪn wɔni o ɲɔɔni wɛɛnu tɪtɔ wɔɲɔ mu:

O kaani Wɛ nɔɔna bam sɪ ba cɪ ba tɪtɪ mu dɪ vwan zaasum dɪlɔ na zɔ ba tɪtari tɪn. Vwan zaasum tiinɛ bam dɛɛn brɪ ni lɔɲɔ baɲa wɛɛnu tɪm yɪ balɔɲɔ mu, yɪ n bá n wani n na vrum, kɔ na dai ni n jɪɲɪ yɛno kulɔ na sɛɲɪ tɪn, yɪ nɔɔna finfɪn yurani nan mu ye yɛno kum kɔntɔ. Ba ma kwɛri ba kwe nɔɔna sɪ ba ja ba tɪtɪ dɪ wɔdiiru tɪdonnɛ dim, sɪ ba yagɪ kadri. Pooli nan pɔpɔni o brɪ-ba ni kɔntɔ yɪ vwan mu.

Pooli daa ta brɪ Zezi kɔɲɔ na maɲɪ sɪ kɔ zuli Wɛ te tɪn. O ma kwɛri o brɪ Zezi kɔɲɔ kum dɪ kɔ nakwa bam dɪ kɔ zɛnzɛnnɛ bam na maɲɪ sɪ ba taa yɪ te tɪn.

Pooli laan ma daari o bri Timoti o na manɔ si o ki te di We noona bam dwi tɛri tɛri tɛn, si o ma wanɔ o tɔŋi We titɔŋa yam lanyiranɔ.

¹ Amɔ Pooli wɔlɔ na yi Zezi Krisi tuntɔŋɔ tɛn mu pɔpɔnɔ tɔŋɔ kuntɔ si a pa nmɔ Timoti. Baŋa-We dɔlɔ na yi dɔbam Vɔrnɔ di Zezi Krisi wɔlɔ dɔbam na jigi o tɔna tɛn mu pɛ-nɔ ni si a taa yi o tuntɔŋɔ. ² Nmɔ yi ninɛnɔ amɔ titi bu mu te, n na sɛ Zezi Krisi tɛn ŋwaanɔ.

Dɔ Ko We di dɔ Yuutu Zezi Krisi wɔ pa nmɔ yazurɔ di yu-yoŋo, yi o daari o duri nmɔ ŋwanɔ.

Cv-na á titi di vwan karanyina tiinɔ bam zaasim dim

³ Maŋa kam amɔ dɛen na maa ve Masɔdwanɔ tɛn, a loori nmɔ si n manɔ Efɛzi nɔ si n kaanɔ noona balɔ na bri kulɔ na dai cɔga tɛn si ba yagi.

⁴ Nmɔ manɔ si n ta-ba si ba yagi ba wɔbɔŋa sunswali silɔ na dai cɔga tɛn, si ba daari ba yagi ba kwɛ dwi natɔga kalɔ na ba jigi gurim je tɛn. Bɛŋwaanɔ wɛnɔ tɛn kuntɔ paɔ noona magi kantɔgɔ mu kafe. Ti ba wɛli noona si ba ki ba wɔ-dɔdɔa di We si ba taa tɔgi-DI. ⁵ Nmɔ manɔ si n kaanɔ-ba mu didaanɔ wɛnɔ tɛn kuntɔ si ba yagi-ti, si ba taa jigi sono kulɔ na yi cɔga cɔga na nuŋi bɔcarɔ-ŋɔna wɔnɔ tɛn, yi ba na ki kulɔ maama ba na ye nɔ ku lamma tɛn, yi ba na sunɔ ba ki ba wɔ-dɔdɔa di We, kɔɔ pa ba taa jigi sono kum kuntɔ. ⁶ Noona bam kuntɔ nan ywɛri cɔga kam kuntɔ wɔnɔ mu, yi ba daari ba ŋɔɔnɔ bitari silɔ na ba jigi kuri tɛn. ⁷ Ba lagi si ba taa yi We cullu tɛn karanyina tiinɔ mu. Ba titi nan ba ni

ba na te kulɔ tɪn kuri, yɪ ba yɛri ba na ŋɔɔni kulɔ dɪ ba wɔ maama tɪn dɪ.

⁸ Dɪ ye nɪ Wɛ cullu tɪm lana dɪ wɔlɔ na ni tɪ kuri nɪ kɔ na maŋɪ te tɪn. ⁹ Dɪbam nan ye nɪ, Wɛ na pɛ Dɪ cullu tɪm tɪn, Dɪ wɔ pɛ-tɪ nɔn-ŋɔna ŋwaani. Dɪ nan pɛ-tɪ balɔ na yɪ cullu cɔɔna tɪn ŋwaani mu, dɪdaani vɪnvɪna dɪ balɔ yigɔ na tɛrɛ dɪ Dɪ tɪn, dɪ wo-lwaanɔ kɛrɛ dɪ nɔn-balwaarɔ, dɪ balɔ na ba nɪgɪ-Dɪ tɪn, dɪ balɔ dɪ na gɔ ba kwɛ naa ba niinɛ naa ba donnɛ tɪn mu, ¹⁰ dɪ balɔ na boori tɪn, dɪ baara balɔ na maɪ ba donnɛ ba jiri kaana tɪn, dɪdaani balɔ na cɔ ba jaani nɔɔna dɪ dam ba yɛgi tɪn, dɪdaani balɔ na fɔ vwan tɪn, dɪ balɔ na du dɪ Wɛ yɪ kɔ yagɪ kɔ daɪ cɪga tɪn. Dɪ nan pɛ Dɪ cullu tɪm balɔ maama na cɔgi zaasɪm dɪlɔ na yɪ cɪga yɪ dɪ tɔgi Wɛ kwɛr-ywɛŋɛ kam na brɪ te tɪn dɪ mu. ¹¹ Kwɛr-ywɛŋɛ kam kɔntɔ nunɪ Wɔpɔlo Tu Baŋa-Wɛ dɪlɔ na jɪgɪ paari-zulɛ tɪn te mu, yɪ dɪntɔ kɪ-ka amɔ jɪŋa nɪ sɪ a taa tea.

Pooli na kɪ Wɛ le Dɪ zɛnɛ ŋwaani te tɪn

¹² Dɪ Yuutu Zezi Kɪsi mu pɛ amɔ dam sɪ a taa tɔŋɪ a pa-o. A kɪ o le dɪdaani o na nɛ nɪ amɔ jɪgɪ wɔ-dɪdɔa yɪ o li-nɪ sɪ a taa tɔŋɪ a pa-o tɪn. ¹³ Faŋa tɪn, a dɛɛn yɛni a ŋɔɔni a cɔgi Zezi yɪri, yɪ a kwɛri a twɪ-o, yɪ a ta yaari o nɔɔna bam. Dɪ kɔntɔ dɪ, o nan ta duri a ŋwaŋa, bɛŋwaani amɔ ya wɔ sɛ-o yɪ kɔ pa a yɛri wɔŋo kulɔ a na jɪgɪ a kɪ tɪn. ¹⁴ Nan dɪ kɔ dɪ, dɪ Yuutu Zezi mu kɪ-nɪ yu-yɔŋo zanzan kɔ ja gaali, yɪ o daari o pa a taa jɪgɪ wɔ-dɪdɔa dɪd-o dɪ sono, a na ŋwɪ dɪd-o tɪn ŋwaani.

¹⁵ Taani duntu yi ciga yi di maŋi si noona maama se-di mu:

«Zezi Kriŋi tu luɔ baŋa

si o vri non-cicoguru mu ba lwarum woni.»

Amu nan mu ki lwarum a dwani noona maama, ¹⁶ yi We ta duri a nwanja si ku pa Zezi Kriŋi bri o wo-zuru kum na yi te di amu. O na tiini o ki wo-zuru di amu wulu na yi non-cicoguru tum yigə tu tin, ku yi maana mu ku pai noona balu na wu da a kwaga ba ba ba se-o, si ba daari ba na nwanja kalu na ba ti tin We tee ni. ¹⁷ Baŋa-We yi pe wulu paari na ba ti maŋa di maŋa tin mu. Di yi nwanja tu mu, ba ba na-DI di yiə, yi DI ba jigi don. Kuntu nwanja zula di tiə taa wo DI tee ni si ku taa ve maŋa kalu na ba ti tin. Amina.

¹⁸ A bu Timoti, a lagi a ta di nmu si n ta n tɔŋi n pa We, ni We nijonə bam deen na tagi nmu taani te tin. Kuntu tin, kwaan n guli ba na tagi te tin si n tɔŋi We titɔŋa lanyirani, nuneeni n na lagi n magi jara ciga ciga te tin. ¹⁹ Ta n jigi wu-didva di We, si n daari n ta n ki kulɔ maama n na ye n bicari ni ni ku lamma tin. Noona badonnə wura, ba ba se si ba taa ki kulɔ ba na ye ni ku lamma tin. Kuntu ma pa ba daa waru ba da We cwəŋə kam. ²⁰ Yimene di Alesandri mu tɔgi ba wo noona bam kuntu woni. Amu nan yagi-ba sutani jɔŋa ni si ba na cam, si ba daa yi nɔŋu ba cɔgi We yiri.

2

We noona na maŋi si ba taa zuli-DI te tin

¹ Woŋo kuɓu a na lagu a da yigə a ta tun mu tuntu. A maŋi si á taá loori We á pa noona maama. Loori-na We si DI taa nii ba baŋa ni, si á daari á taá ki DI le ba ŋwaani. ² A taá loori We á pai pwa didaani didɛera balu maama na jigi dam noona baŋa ni tun, si ku pa dí taá zuru di yazurə di ni-ywəm, si dí wani dí taá tɔgi We lanyirani, si dí taá ŋwi ni ku na maŋi te tun. ³ Kuntu mu yi woŋo kuɓu na lamma yi ku poli We dilu na yi dí Vɪrnu tun wu. ⁴ Duntu mu lagu si noona maama na vrim, si ba kwəri ba lwaru kuɓu na yi ciga tun. ⁵ We didba yirani mu wura. Wulu di na fɔgi nabiinə di We daani tun di yi didba yirani mu. Wuntu mu yi Zezi Krisi wulu na yi nabiinu tun. ⁶ Wum mu se o ti o ma ŋwi noona maama lwarim jini, yi ba pa o maana maŋa kalu We na li tun. ⁷ Kuntu ŋwaani mu We pe a ji DI tintuŋu, si a tɔli DI kwərə kam a bri noona. Ciga mu a ŋoona, si ku dai vwan. We sunu DI tuŋi-ni mu si a taa bri dwi-ge tiinə, si ba se DI ciga kam ba ki ba wu-didba di DI.

⁸ Amu lagu si jəgə maama baara taa wari We. Ba na zəŋi ba jia weeni si ba wari We, si ba taa jigi wu-poŋo mu, si ba yi taa jigi ban-zoŋo naa kantɔgo di noon-noonu. ⁹ Amu nan ta lagu si kaana di ja ba titi di ba gwaaru voom, si ba taa kwari cavura ba zuru gwaaru tilu na maŋi di ba tun. Ba wu maŋi si ba tiini ba kwe ba yum ba ja gaali, naa ba zuli ba titi di ninwaja wəənu, ku na yi səbu-siŋa naa kandwa-ŋuna naa gwaaru tilu səbiə na damma tun. ¹⁰ Ba nan maŋi si ba taa ki kəm-laaru mu, si ku bri ni ba yi kaana

balu na se We ciga ciga tin. ¹¹ Kaana manɩ si ba taa je cim mu ba cegi balu na bri-ba We cwəŋə tin, si ba daari ba taa se-ba. ¹² Amu wu se si kaana taa bri baara naa ba taa te-ba. Ba manɩ si ba taa je cim mu. ¹³ Beɲwaani, We deen na ki nabiinə tin, Di ki Adam mu yigə, yi Di laan daari Di ki Awa. ¹⁴ Ku deen dai Adam mu sutaani gani, ku yi kaani wum mu di gani di pa o vin We ni. ¹⁵ Kuntu mu te kaana luri di cam, We nan wu vri-ba, di ba na se ba tɔgi We di wu-didɔa di sono di wu-ponjo yi ba jigi ba titi tin.

3

Zezi kɔgɔ kum yigə tiinə na manɩ si ba taa yi te tin

¹ Taani dintu sɩni di yi ciga mu:

«Nɔɔnu na lagi si o ji Zezi kɔgɔ kum yigə tu, kuntu tu lagi tituŋ-ɲum mu.»

² Kuntu, Zezi kɔgɔ kum yigə tu manɩ si o taa yi nɔn-ɲum mu nɔɔna maama tee ni. O nan manɩ si o taa jigi kaani didɔa yirani mu. O ta manɩ si o taa yiri o titi, si o taa wai o titi o jaana ni ku na manɩ te tin. O manɩ si o taa jeeri vərə lanyirani o sɔŋɔ ni. O manɩ si o taa ye nɔɔna zaasum. ³ O nan wu manɩ si o taa yi sa-nyoru naa najajaru naa nɔɔnu wulu bani na lumma tin. Ku manɩ si o taa yi nɔn-yonjo mu di nɔɔnu maama. O nan wu manɩ si o taa yi səbu-swən-nyum. ⁴ O manɩ si o taa wai o nii o sɔŋɔ tiinə baɲa ni mu lanyirani, si o daari o pa o biə se-o di zulə yalu na manɩ tin. ⁵ Beɲwaani, nɔɔnu na wari o nii o titi sɔŋɔ tiinə baɲa ni, oó ki ta mu o nii Zezi kɔgɔ kum baɲa ni? ⁶ Ku wu manɩ si o taa yi wulu na yi

nɔn-duburu We cwəŋə kam wɔni tɪn, si o yi zanɪ o ba o zəŋi o titi, si We di o taani nɪnɛni Di na di sɔtaani taani te tɪn. ⁷ Zezi kɔgɔ kum yigə tu maŋi si o taa yi nɔn-ŋum mu di balu na ba tɔgi We tɪn di. Ku na dai kuntu, nɔɔna wú goon-o yi o na cavura, yi o tu sɔtaani cigiru tim wɔni.

Zezi kɔgɔ kum zənzənnə bam na maŋi si ba taa yi te tɪn

⁸ Zezi kɔgɔ kum zənzənnə bam di maŋi si ba taa yi balu nɔɔna na nigɪ tɪn mu. Ba wɔ maŋi si ba taa yi niə yale yale tiinə, naa ba taa yi sa-nyɔra, naa ba taa ki kampinə si ba ma na wəənu.

⁹ Ba nan maŋi si ba taa tɔgi cɪga kalu ya na səgi yi We laan vɪri-ba Di taani dim wɔni tɪn, ba na ye ba bicari ni ni ku lamma tɪn ŋwaani.

¹⁰ Nɔɔnu na lagɪ si o ji Zezi kɔgɔ kum zənzənnu, ba maŋi si ba da yigə ba maan-o mu ba nii, o na ba jigi wo-lɔŋɔ, si ba laan pa o puli o titɔŋa.

¹¹ Ku maŋi si ba kaana di taa yi balu nɔɔna na nigɪ tɪn mu, si ba yi taa yi bɪbari-nyina. Ba maŋi si ba taa yiri ba titi mu, si nɔɔna taa jigi ba cɪga woŋo maama baŋa ni.

¹² Zezi kɔgɔ kum zənzənnu maŋi si o taa jigi kaani didɔa yirani mu, si o daari o taa wai o nii o biə di o sɔŋɔ tiinə maama baŋa ni lanyirani.

¹³ Bɛŋwaani zənzənnu wɔlu maama na tɔŋi o titɔŋa lanyirani tɪn wú na zulə zanzan nɔɔna tee ni, yi o daari o na baari di wɔpolo o na ki o wɔ-didɔa di Zezi Kriisi tɪn ŋwaani.

¹⁴ Amu buŋi si a ba nmu te lele. A nan pɔpɔni tɔŋɔ kuntu a pa nmu si, ¹⁵ a na daani finfin, si n wanti n lwarɪ n na wú ja Baŋa-We nɔɔna bam

te. Bantu mu yi Zezi noona yi ba togi Nwria Tu Baŋa-We. Bantu mu yi balu na kwaani ba weli ba nii zaasim dilu na yi ciga tin baŋa ni, nuneenu ywə na weli digə si ka yi vi te tin. ¹⁶ Dí lwaru ni We togim yi wo-kamunu mu. We ciga kam kuntu deen ya səgi mu, yi DI laan pa dí lwaru wulu wum DI na tuŋi tin:

Wuntu mu jigi nabiinu o ba lugu baŋa.

We Joro kum ma bri ni o yi ciga tu.

We malesi sim ma na o zula.

Noona ma ja o kwərə ba zu dwi maama wu ba tolu.

Lugu baŋa nabiinə ma se-o.

O ma zaŋi di zula o di We-soŋo.

4

Dí na maŋi si dí ci dí titi di vwan zanzaasa bam te tin

¹⁻² We Joro kum bri dibam fasi ni, maŋa tiim ni noona badaara wú zaŋi ba yagi We cwəŋə togim. Pipiri-nyina balu na fo vwan tin mu wú ganu-ba ba pa ba yagi zaasim dilu na yi ciga tin. Bantu wubuna mu tiga, ku pa ba yəri ni ba na ki kulu tin ba lamma. Baá pa noona se vwan yam ciciri na foə tin, yi ba daari ba taa togi sutaani zaasim na yi te tin. ³ Noona bam kuntu mu yəni ba bri ni ku culə si baaru di kaani naa kaani zu baru. Wodiiru tidonnə di maa wura ba na bri ni ku culə si noona di-ti. Nmu nan ye ni We mu ki wodiiru tum kuntu, si dibam balu na togi-DI yi dí lwaru DI ciga kam tin taá ki DI le ti nwaani, si dí daari dí taá di-ti. ⁴ Beŋwaani wəenu tilu maama We na ki tin lamma. Woŋo kulu We na pe dibam

tɪn, dí maɲɪ sɪ dí kɪ Dɪ le mʊ kʊ ɲwaani, dí wʊ maɲɪ sɪ dí culi-kʊ. ⁵ Beɲwaani Wɛ taani dɪm dɪ dɪbam Wɛ-loro kʊm mʊ kwe woɲo maama kʊ pa kʊ lana Wɛ yigə nɪ.

Zezi Krisi tuntɔŋ-ɲɔm na maɲɪ sɪ o taa yɪ te tɪn

⁶ Nmʊ maɲɪ sɪ n ta wəənu tuntʊ mʊ n brɪ n ko-biə bam. N na kɪ kʊntʊ, kʊbʊ pa n ta n yɪ Zezi Krisi tuntɔŋ-ɲɔm. N na sɪnɪ n sɛ Wɛ cɪga kam taani dɪm dɪ zaasɪm dɪlʊ na yɪ cɪga yɪ n maɲɪ n tɔgɪ-dɪ tɪn, nɪ bɪ Wɛ cwəŋə kam wʊnɪ. ⁷ Yɪ zaɲɪ n cəgɪ sɪnswali sɪlʊ na ba jɪgɪ kuri yɪ sɪ ba wəli Wɛ cwəŋə kam tɪn. Nan tiini n kwaani n ta n tɔgɪ Wɛ cwəŋə. ⁸ Dí ye nɪ, n na waari n yɪra, kʊ jɪgɪ zənə fɪnfɪn. Kʊ daari, n nan na kwaani n tɔgɪ Wɛ cwəŋə, kʊntʊ mʊ tiini kʊ jɪgɪ zənə woɲo maama wʊnɪ. Beɲwaani kʊbʊ pa n na zənə zɪm ɲwɪa kam wʊnɪ, yɪ n daari n na ɲwɪa kalʊ na lagɪ ka ba tɪn Wɛ tee nɪ. ⁹ Taani dɪntʊ yɪ cɪga yɪ dɪ maɲɪ sɪ nɔɔna sɛ-dɪ mʊ. ¹⁰ Kʊntʊ ɲwaani mʊ paɪ dí kwaani dí tɔŋa, beɲwaani dɪbam jɪgɪ tɪna dɪ ɲwɪa Tu Baɲa-Wɛ. Dɪntʊ mʊ yɪ nɔɔna maama Vɪrnʊ, kʊ na fɔgɪ kʊ dwe dɪdɪ balʊ na sɛ-Dɪ tɪn.

¹¹ Ta n brɪ nɔɔna bam wəənu tɪm kʊntʊ sɪ n zaasi-ba. ¹² Yɪ zaɲɪ n pa nɔɔn-nɔɔnʊ gooni-m n na yɪ bu tɪn ɲwaani. N maɲɪ sɪ n ma n tɪtɪ mʊ n brɪ Zezi nɔɔna bam ba na wʊ ta kɪ te. Kʊ na yɪ nmʊ ni-ɲwaja dɪ n tɪtɔŋ-naga, dɪ n sono dɪ n na jɪgɪ wʊ-dɪdʊa dɪ Wɛ te tɪn, dɪ n wʊ-poɲo maama mʊ n maɲɪ sɪ n ma n brɪ-ba. ¹³ Ta n kwaani n karɪmɪ Wɛ taani dɪm dɪ nɔɔna bam, sɪ n daari n brɪ-ba Wɛ cɪga kam, sɪ kʊ taa ve maɲa kam a

na wó ba tɪn. ¹⁴ Yɪ zaŋɪ n yaɣɪ pɛɛrɪ dɪɓ Wɛ na pɛ nmɔ, maŋa kalɔ Dɪ nijɔŋnə bam dɛɛn na tagɪ nmɔ taanɪ te yɪ Zezi kəɔɔ kum nakwa bam dɪ daŋɪ ba jɪa nmɔ baŋa nɪ ba warɪ Wɛ n ŋwaanɪ tɪn. ¹⁵ Kɔ maŋɪ sɪ n tiini n kwaanɪ n ta n tɔŋɪ tɪtɔŋɪ dɪm kɔntɔ dɪ n wɔ maama mɔ. Kɔntɔ mɔ wó pa nɔɔna maama taa nai nmɔ na ve yigə te tɪn. ¹⁶ Ta n yɪrɪ n tɪtɪ, sɪ n daari n ta n yɪrɪ n zaasɪm dɪm na yɪ te tɪn dɪ. Kwaanɪ n zigɪ kəŋkəŋ wəənu tɪm kɔntɔ wɔnɪ, sɪ nmɔ tɪtɪ wó na vrɪm, yɪ n ta wó pa balɔ na cəgi-m tɪn dɪ na vrɪm.

5

N na maŋɪ sɪ n kwe Wɛ nɔɔna bam te tɪn

¹ Yɪ zaŋɪ n baɣɪ nankwɪan dɪ baari. N maŋɪ sɪ n kwe-o nɪ n kɔ mɔ te. Kɔ na yɪ nɔn-dɔnnɔ, n maŋɪ sɪ n kwe-ba nɪ n nyaana mɔ te. ² Kɔ na yɪ kazɪna, n maŋɪ sɪ n kwe-ba nɪ n niinə mɔ te. Kɔ na yɪ ka-bwənə, n maŋɪ sɪ n kwe-ba nɪ n nakwa mɔ te dɪ wɔ-pɔŋo.

Dí na maŋɪ sɪ dí taá zəni kadənə te tɪn

³ Ta n zuli kadənə balɔ na sɪnɪ ba ba jɪɣɪ nɔɔnɔ tɪn, sɪ n ta n nii ba baŋa nɪ. ⁴ Kɔ daari, kadəm na jɪɣɪ biə naa naarɔ, bantɔ mɔ maŋɪ sɪ ba taa nii-o, ba na yɪ o tɪtɪ sɔŋɔ tiinə tɪn ŋwaanɪ. Mɔ Wɛ cwəŋə zaasɪm dɪm na yɪ te tɪn. Kadəm biə na zən-o kɔntɔ, kú pa ba joori ba ŋwɪ ba tiinə jɪnɪ dɪ ba na yaari ba ŋwaanɪ te tɪn. Kɔntɔ nan mɔ poli Wɛ wɔ. ⁵ Kaanɪ wɔɓɔ na sɪnɪ o yɪ kadəm yɪ o ba jɪɣɪ nɔɔn-nɔɔnɔ sɪ o taa nii o baŋa nɪ tɪn tiŋi o tɪna Wɛ baŋa nɪ mɔ. Tɪtɪ dɪ wɪa maama o tiini o warɪ Wɛ mɔ yɪ o loori

zənə Dİ tee nı. ⁶ Kú daarı kadəm wəlv na lagı sı o taa ɲwı paweeni wənu tın maɲı o ti mu yı o ta beerə. ⁷ Nan pa ba maama lwarı wəənu tım kuntu ni ni, sı nɔɔn-nɔɔnu yı wantı o na ba wɔlɔɲɔ o ta. ⁸ Nɔɔnu yigə na tərə dı o sɔɲɔ tiinə, kú na tiini kú dwe dıdı dı o tıti digə tiinə, kuntu tu yagı Wε cwəɲə mu. O nan tiini o yı nɔn-balɔɔ o dwe balu na maɲı ba ba tɔɲı Wε tın dı.

⁹ Yı zanı n pa ba pɔpɔni kadəm wəlv na wɔ yı bına fusrɔv tın n kı kadənə bam tɔɲɔ kım wənu. Wəlv na maɲı sı o wəli da tın maɲı sı o ban-zurı taa yı bıdwı yıranı mu. ¹⁰ O maɲı sı nɔɔna taa ye o tıtıɲ-ɲuna ni ni lanyıranı. O na nii o biə baɲa ni lanyıranı, naa o na jeeri vərə lanyıranı, naa o na tu o tıti o zarı Wε nɔɔna bam nε, naa o na zəni balu na wɔ cam wənu tın, yı o na kwaanı o tıɲı tıtıɲ-ɲuna dwi maama, abam wai á gar-o á wəli da. ¹¹ Kú daarı kadənə balu na yı ka-bwənə tın, abam wɔ maɲı sı á ga-ba á wəli da. Bɛɲwaanı, bantv wɔbɔɲa daa na ləni yı ba warı ba tıti ba ja, baá yagı ni dılv ba na goni dı Zezi Krisi tın, yı ba daarı ba daa zv banna. ¹² Ba na kı kuntu, ba bá na bura, bɛɲwaanı ba cɔɲı ba dayigə ni dılv ba na goni dı Zezi Krisi tın mu. ¹³ Kúlv na wəli da tın, á na pɔpɔni kadənə balu na yı ka-bwənə tın á wəli da, baá ji yawɔrı-nyına yı ba ta tıli sam. Kú nan dai kuntu yıranı, baá ji bıbarı-nyına dı ɲwan-ɲɔɔru tiinə, yı ba ɲɔɔni wəənu tılv na dai sı ba ya ɲɔɔni tın. ¹⁴ Mu kú kuri amv bɔɲı ni kúv ta lamma sı kadənə balu na yı ka-bwənə tın taa zɔvri banna sı ba lv biə, sı ba daarı ba taa nii ba tıti sam baɲa ni. Ba na

ki kuntu, kú pa díbam dóna daa bá na cwəŋə sɪ ba ŋɔɔni wo-lwaanɔ ba pa díbam. ¹⁵ Bɛŋwaanɪ kadənə badaara maŋɪ ba ywəri Wɛ cwəŋə kam wɔni, yɪ ba daari ba tɔɔɪ sɪtaani. ¹⁶ Baaru naa kaani wɔɔɔ na tɔɔɪ Wɛ cwəŋə yɪ kadənə wɔ o sɔŋɔ ni tɪn, wɔntɔ mu maŋɪ sɪ o taa nii ba baŋa ni. Kɔ daɪ sɪ o yagɪ-ba o pa Zezi kɔɔɔ kum. O na yagɪ-ba kuntu, kú yaari Zezi nɔɔna bam kɔ pa ba daa bá wani ba nii kadənə balɔ na ba jɔɔɪ nɔɔn-nɔɔnɔ tɪn baŋa ni.

Kɔ na maŋɪ sɪ dí ki nakwa tiinə bam te tɪn

¹⁷ Kɔ daari, kɔ na yɪ Zezi kɔɔɔ kum nakwa balɔ na yɪ yigə tiinə yɪ ba nii Zezi nɔɔna bam baŋa ni lanyirani tɪn, ba maŋɪ sɪ ba na zulə kuni bile mu, kɔ na dwe didi balɔ na kwaanɪ ba tɔɔɪ Wɛ kwərə yɪ ba bri nɔɔna Wɛ cɪga kam tɪn. ¹⁸ Bɛŋwaanɪ kɔ pɔpɔni Wɛ tɔnɔ wɔni kɔ wɪ: «Nmɔ na jɔɔɪ nabɪa n ma n nwanɪ wo-vaalɔ, yɪ ki tampɔɔɔ ka ni ni.»

Kɔ ta tagɪ kɔ wɪ: «Tɪntɔŋnɔ maŋɪ sɪ o taa jɔŋɪ o ŋwɪrɔ mu.»

¹⁹ Nɔɔnɔ na tagɪ Zezi kɔɔɔ kum nakwa bam wɔ nɔɔnɔ bitar-lwanɔa dɪ nmɔ, yɪ zanɪ n sɛ, kɔ na daɪ ni nɔɔna bale naa batɔ yɪ mu nɛ o kəm-balwaarɔ tɪm. ²⁰ Kɔ daari nakwa balɔ na sɪni ba ki kəm-balwaarɔ tɪn, sɪ n kaani-ba ba maama yigə ni. Kuntu mu wú pa fɔɔni ja badaara bam dɪ. ²¹ A nan lagɪ a kaani-m mu Wɛ yigə ni dɪ Zezi Krisi yigə ni dɪ Wɛ titɪ malesɪ sɪm yigə ni, sɪ n yɔɔɪ n sɛ kulɔ a na tagɪ tɪn. Yɪ kuri nɔɔna daani, ki nɔɔnɔ maama te na maŋɪ tɪn.

²² Yı lɔgıɾı n danı n ja nɔɔn-nɔɔnɔɔ banja nı sı n pa o ji We tuntɔɾnɔɔ. Yı zanı n pa nɔɔna kəm-lwaanɔɔ lonji-m. Fɔgı n ja n titı dı wɔ-pɔɾɔ.

²³ A lagı a ta dı nmɔ sı, n wɔ kum na yəni kɔ wɔɛ tın ɾwaanı, sı n ta n nyɔ sana fɪnfɪtɪn sı kɔ wantı kɔ zəni-m, sı n yı ta n nyɔ na yıranı.

²⁴ Nɔɔna badaara wo-lwaanɔɔ tiini tı nai dı yı mɔ jaja, yı ba daa ta wɔ dı bantɔ taanı. Kɔ daarı babam wo-lwaanɔɔ nan wɔ ba tı na kɔ kwaga nı mɔ. ²⁵ Kɔ nan ta yı bıdwı mɔ dı kəm-laarɔ dı. Tı dı yɔɔrı tı nai dı yı mɔ jaja. Nan dı kɔ dı, tılb na ba nai lanyıranı tın dı bá wantı tı səgi.

6

Gambe na manı sı ba taa kı te tın

¹ Balɔ maama na yı gamble yı ba tɔgı We cwəɾɔ tın manı sı ba taa paı ba yum tiinə bam zulə zanzan mɔ. Kuntɔ wɔ pa nɔɔn-nɔɔnɔɔ bá wantı o ɾɔɔnı o cɔgı We yıɾı dıdaanı dıbam zaasım dım.

² Gambe sılb na tɔɾı ba paı ba yum tiinə balɔ dı na tɔgı We tın, kɔ wɔ manı sı ba taa gooni-ba ba na yı ba ko-biə We cwəɾɔ wɔnı tın ɾwaanı. Ba nan manı sı ba taa tɔɾı lanyıranı mɔ ba pa-ba, beɾwaanı ba yum tiinə balɔ ba na tɔɾı ba paı tın dı yı ba ko-bu-sonnu mɔ ba na tɔgı Zezi tın ɾwaanı, yı ba nii ba banja nı lanyıranı.

Dı manı sı dı cı dı titı dı vwan zaasım dı səbu-swəna

Nii wəənu tılb n na manı sı n brı nɔɔna bam sı ba taa kı tın. ³ Nɔɔnɔɔ wɔlb maama na brı zaasım dıdon, yı o wɔ sɛ sı o tɔgı dıbam Yuutu Zezi Krisi kwər-ywəɾɔ kam dıdaanı We cwə-laa zaasım

dım, ⁴ kuntu tu ki fɔŋɔ mu yi o yəri kulɔkɔlɔ. Wuntu donj tiini o lagɔ si o taa magɔ kantɔgɔ mu wənu tɔlɔ na ba jigi kuri tin baŋa ni. Kəm dım kuntu dwi mu pa nɔɔna wuru gwɔna di ba donnə, yi ku pa nɔɔna jaani daani yi ba twi daani, yi ba ta buŋi lwarim ba pa daani, ⁵ yi ba niə di ba maŋi daani. Ba yəni ba ki kuntu, beŋwaani ba jigi wubuh-balwaarɔ mu, yi ba daa ba tɔgi ciga cwəŋə. Ku maa pai ba buŋi ni We cwəŋə tɔgim yi wono kulɔ ba na wɔ na nadunni ka wɔni tin mu.

⁶ Ku nan sɔni ku yi ciga mu, We cwəŋə tɔgim jigi nadunni zanzan ku pai balɔ na ki wɔpolo di kulɔ ba na jigi tin. ⁷ Ba na lɔgi dɔbam tin, di wɔ jaani kulɔkɔlɔ di ba lɔgɔ baŋa. Di nan ta bá wani di ja kulɔkɔlɔ di di viiri. ⁸ Kuntu tin, di na jigi di ni-wɔdiu di di yi di jigi gwaarɔ di zɔura, ku maŋi si di taa jigi wɔpolo si tuntu maŋi dɔbam. ⁹ Ku daari balɔ na lagɔ si ba ji nadunə tin, səbu-laga mu yəni ka ganɔ-ba ku pa ba tu maŋim wɔni. Ku maa pai ba fra zɔuri wo-yɔɔru zanzan tɔlɔ na wɔ cɔgi-ba tin. Kəm dım kuntu mu yəni ku pai ba yáalɔ ba cɔgi. ¹⁰ Beŋwaani səbu-swənə mu yi lwarim dwi maama pulim je. Nɔɔna badaara wɔra ba na pɛ ba wubuhɔ zɔ səbu-lagɔ yi ba yagɔ We ciga kam, ku pa ba jigi ba titi ba yaari zanzan.

¹¹ Ku daari nmɔ Timoti na yi We nɔɔnu tin, n maŋi si n ja n titi mu didaani wənu tim kuntu. Ki n titi n ki daani si n ta n tɔgi ciga, si n sɛ We ni, si n ki n wɔ-dɔɔba di We, si n ta n jigi sono di pu-dɔa di wɔ-bono. ¹² Pɔuri n yira n ta n tɔgi We

cwəŋə lanyirani. Kuntu mu nmu wó joni ɲwɪa kalu na ba ti tin We tee ni. ɲwɪa kam kuntu mu We bəŋi-m si n ba n joni, di nmu deen na zaŋi n zigi nɔn-kɔgɔ kum yigə ni n pa ba lwaru ni nmu togi ciga cwəŋə kam tin. ¹³ Zezi Kri si titi deen zigi Pɔnsi Pilati yigə ni o pa o lwaru ni wum togi ciga cwəŋə kam mu. A nan lagi a ta di nmu Zezi yigə ni, didaani We dilu na pa woŋo dwi maama ɲwɪa tin yigə ni, ¹⁴ ni n maŋi si n se ciga kam kuntu si n yi yagi-ka di funfun di, si nɔɔn-nɔɔnu yi wanti o na n wo-lɔŋɔ o ta, si ku vu ku yi de dum dibam Yuutu Zezi Kri si na wó jori o ba tin. ¹⁵ Maŋa kalu na maŋi tin na yiə, Wɔpolo Tu Baŋa-We dilu yirani na yi dam-fɔrɔ tu tin laan wó pa Zezi Kri si jori o ba. We mu yi pwa maama Pe di yum tiinə maama Yuutu. ¹⁶ Dintu yirani mu ɲwi maŋa kalu na ba jigɪ pulim di gurim tin. Di nan zɔɔri pooni dilu na tiini di daga tin wɔni mu, yi nɔɔn-nɔɔnu bá wanti o twe da. Nɔɔn-nɔɔnu tərə o na ne-DI, yi nɔɔn-nɔɔnu nan daa ta bá wanti o na-DI. Dintu mu maŋi tiə di zulə di dam dilu na ba ti tin. Amina.

¹⁷ Ku na yi balu na yi nadunə lugu kuntu baŋa ni tin, n maŋi si n kaani-ba si ba yi taa buŋi kamunni ba pa ba titi. Ba wu maŋi si ba tugi ba jujiguru tum, beŋwaani ti nyi di vii mu. Ba nan maŋi si ba kwe ba wɔbuŋa maama ba pa We mu, beŋwaani dintu mu yəni DI pa dibam woŋo maama yi ku yi dibam, si di taá jigɪ wɔpolo di di ywəəni. ¹⁸ Kaani-ba si ba taa ki lanyirani, si ba tituŋ-ɲona ji ba nadunni, si ba taa jigɪ wu-yoŋo si ba taa ma ba wəənu tum ba zəni daani. ¹⁹ Ba na ki kuntu, ku bri ni ba tini ba nadunni ciga

ciga mu ba pa ba titi jwa ηwaani, yi kú pa ba na ηwia kalu na yi ciga tin We tee ni.

²⁰ A bu Timoti, fəgi n ta n nii kulɔ maama We na kwe DI ki nmu jɔɔa ni tin baɔa ni. Ja n titi didaani wəenu tilu noona na buɔi ni ti yi yi-puru yi ti dai tin. Tuntu mu yi bitar-yooru tilu na ba wəli We cwəɔə tin didaani taana yalu na ba jigi kuri tin. ²¹ Noona badaara mu wura ba na pai ba jigi yi-puru kum kontu, yi ku laan pa ba ywəri We cwəɔə kam wɔni.

We wó pa abam yu-yoɔo.

Wε Tɔno dɪ kasum

Kasem (Kassem): Wε Tɔno dɪ kasum New Testament

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kasem)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

993cfae5-b100-5981-87e7-5a648d773cb9